

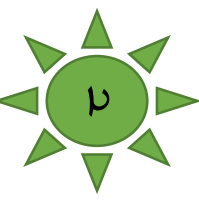

شهادت حضرت فاطمه

شهادت

حضرت فاطمه زهرا

سلام الله عليها

۲۰ ویژگی قرآنی برای

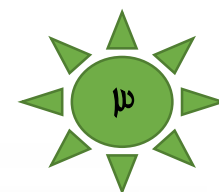
حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها

ابن عباس می گوید: از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم درباره کلماتی که حضرت آدم از پروردگار خویش دریافت کرد و با آن کلمات توبه کرد، پرسیدم. فرمود: «از خدا خواست که به حق محمد، علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم السلام توبه اش را بپذیرد.

۱- خانه فاطمه سلام الله علیها جلوه گاه نور هدایت الهی

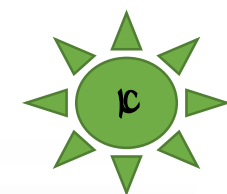
قرآن کریم، خداوند را نور آسمان ها و زمین می خواند و تصریح می کند که او هر فردی را که بخواهد، به نور خویش هدایت می کند. در ادامه می فرماید: «[این نور هدایت] در خانه هایی است که خداوند اذن فرموده است رفعت بیابند؛ خانه هایی که نام خدا در آنها ذکر می شود و مردانی که تجارت و معامله، آنان را از یاد الهی غافل نمی کند و می ترسند از روزی که در آن، دل ها و چشم ها زیر و رو می شود، صبح و شام در آنها، تسبیح او می گویند.» (۱)

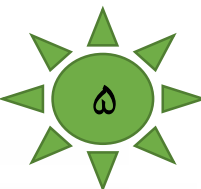
هنگامی که پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم آیات مذکور را تلاوت کرد، یکی از اطرافیان حضرت پرسید: یا رسول الله! این خانه ها کدام خانه هایند؟ فرمود: «خانه های انبیا». ابوبکر برخاست و گفت: یا رسول الله! آیا خانه فاطمه و علی از مصادیق این آیه است؟ پاسخ شنید: «آری، از برترین مصادیق آن

است.» (۲)

۲- مشکات الهی

قرآن برای تبیین و معرفی نور خداوند، مثالی ذکر می کند: «مَثَلِ نور خداوند، مَثَلِ چراغدانی است که درون آن، چراغی گذارده باشند...»(۳). راوی می گوید: از امام (ع) درباره این کلام الهی پرسیدم. فرمود: «آن چراغدان، فاطمه(ع) است و آن چراغ، امام حسن (ع) و آن زجاجه (فانوس یا حباب شفاف)، امام حسین (ع) است.»(۴) این بیان در حقیقت اشاره به جایگاه والا و متعالی فاطمه (ع) و فرزندانش در عالم تکوین و هدایت بشر دارد.

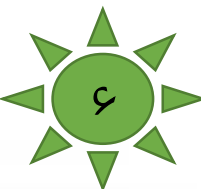

۳- ستاره فروزان

امام(ع)، ذیل این آیه قرآن که می فرماید:

«ستاره ای درخشنده چون مروارید» (۵)، فرمود: «فاطمه ستاره

درخشان و فروزانی از میان جمله زنان عالم است.»(۶)

۴- انسان بزرگ الهی

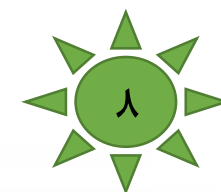
امام باقر(ع) درباره آیه «همانا آن از مسائل مهم است(و) هشدار و اندازی است برای همه انسان ها» (۷) فرمود: «یعنی فاطمه» (۸). واژه «كَبْر» جمع «كبري» و تأنیث اكبر است. بنابراین، آیه مذکور چنین معنا می شود: «فاطمه زهرا(ع) یکی از بزرگان است» (۹). در بیانی کوتاه می توان گفت: این تفسیر، عظمت معنوی آن بانوی بزرگوار اسلام را بازگو می کند که در اثر آراسته شدن وی به سجایا و کمالات الهی برایش حاصل گشته است.

۵- دریای فضیلت

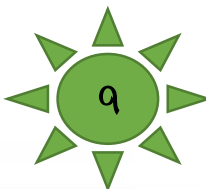
ذیل این آیه که می فرماید: «(خداوند) دو دریا را در کنار یکدیگر قرار داد؛ در حالی که با هم تماس دارند. در میان آن دو، برزخی است که یکی بر دیگری غلبه نمی کند.»(۱۰)، از امام صادق(ع) نقل شده است که فرمود: «علی و فاطمه، آن دو بحر عمیقی اند که هیچ یک را بر دیگری برتری نیست. بین آن دو، واسطه ای است که همان رسول خداست و محصول این بحر عمیق، لؤلؤ و مرجان است که آن دو، حسن و حسین هستند.»(۱۱) ثعلبی در تفسیر خود، از سفیان ثوری نقل می کند: «مرج البحرين يلتقيان» یعنی فاطمه و علی و منظور از «یخرج منهما اللؤلؤ و المرجان» حسن و حسین و مراد از «بینهما برزخ» رسول خداست.»(۱۲) ابوسعید خدری نیز آیات یاد شده را همین سان تبیین و تفسیر می کند. (۱۳)

۶- کوثر رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

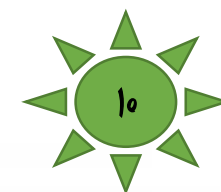
حضرت خدیجه برای پیامبر(ص) فرزند پسری به دنیا آورده بود که عبدالله نام گرفت، اما پس از مدتی از دنیا رفت. روزی از روزها، یکی از سران مشرکان به نام عاص بن وائل، پیامبر(ص) را هنگام خروج از مسجدالحرام ملاقات کرد و با وی به گفتگو پرداخت. گروهی از سران قریش که این گفتگو را دیده بودند به محض ورود عاص بن وائل به مسجد از او پرسیدند: با چه کسی گفتگو می کردی؟ گفت: با آن «ابتر» (۱۴)! خداوند در حمایت از پیامبر(ص) خویش، سوره کوثر را نازل کرد و فرمود: «ای پیامبر(ص)!! ما به تو کوثر(خیر و برکت فراوان) عطا کردیم. پس برای پروردگارت نماز بخوان و قربانی کن و بدان که دشمن تو قطعاً بریده نسل و دم بریده خواهد بود.» (۱۵)

مفسران کلام الهی، «کوثر» را خیر و برکت بسیار معنا کرده و گفته اند: «مقصود از آن، فراوانی نسل و ذریه پیامبر(ص) است و این معنا از طریق فرزندان فاطمه(ع) محقق شده است؛ به گونه ای که عدد ذریه او از شمارش خارج است و این روند تا روز قیامت تداوم دارد.»(۱۶). بسیاری از بزرگان علمای شیعه، وجود مبارک فاطمه زهرا(س) را روشن ترین مصداق کوثر قلمداد کرده اند؛ زیرا شأن نزول آیه، بیانگر این است که بت پرستان مکه، پیامبر(ص) را متهم به مقطوع النسل بودن می کردند و قرآن ضمن نفی گفتار آنان، به پیامبر(ص) می فرماید: «ما به تو کوثر عطا کردیم.» از این تعبیر چنین برداشت می شود که این خیر کثیر(کوثر)، همان

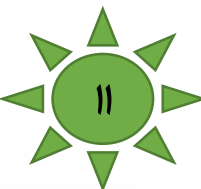
فاطمه زهرا(س) است. (۱۷)

۷- شاخه ای از شجره الهی

خدای متعال کلمه طیبه را به شجره طیبه ای مانند می کند و می فرماید: «آیا ندیدی که خداوند چه سان مَثَل زده؟ کلمه طیبه (سخن و ایمان پاک) همانند درختی پاک است که ریشه اش ثابت و شاخه اش در آسمان است.» (۱۸) یکی از یاران امام باقر(ع) نقل می کند: خدمت آن حضرت رسیدم و درباره آیه یاد شده پرسیدم. حضرت (ع) پاسخ داد: «آن درخت (شجره طیبه)، محمد مصطفی (ص) است. تنه آن درخت، امیرمؤمنان علی(ع)، میوه آن، امام حسن و امام حسین(علیهم السلام)، شاخه اصلی آن فاطمه(س) است و شاخه های کوچک آن، ائمه اطهار از فرزندان فاطمه(س)، و برگ های این درخت، شیعیان و دوستداران ما اهل بیت اند.» (۱۹)

۸- حقیقت شب قدر

امام صادق(ع) درباره آیات نخستین سوره قدر(۲۰) فرمود: «لیله(مقصود حقیقی از آن شب)، فاطمه(س) است و قدر، خداوند است. بنابراین هرکس فاطمه(س) را آن سان که حق معرفت اوست، بشناسد، شب قدر را درک کرده است و حقیقت این است که فاطمه(س) فاطمه نامیده شد، چون خلایق از شناختش ناتوان گشتند. (۲۱)

۹- فاطمه سلام الله علیها صراط مستقیم الهی

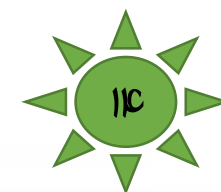
حداقل ده مرتبه در نمازهای شبانه روز، از خدای بزرگ می خواهیم که ما را به «صراط مستقیم» هدایت و راهنمایی کند. پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) در تفسیر صراط مستقیم می فرماید: «همانا خداوند، علی(ع) و همسرش و فرزندانش را حجت خویش بر خلق خود قرار داده است و آنها دروازه های علم در امت من اند. هر که به سوی آنان رهنمون شود، به صراط مستقیم هدایت گشته است.» (۲۲)

۱۰- ایمان به فاطمه سلام الله علیها ، شرط هدایت

امام باقر(ع) در تفسیر آیه ۱۳۶ و ۱۳۷ سوره بقره می فرماید: «از آیه «آمنا بالله و ما انزل الینا»، علی، حسن، حسین و فاطمه (علیهم السلام) اراده گشته و این حکم، بر امامان پس از ایشان نیز جاری است» و نیز فرمود: «فان آمنوا» یعنی: مردم. «بمثل ما آمنتم به» یعنی: به علی، فاطمه، حسن، حسین (علیهم السلام) و ائمه پس از آنان. «فقد اهدوا و ان تولوا فانما هم فی شقاق» (۲۳).

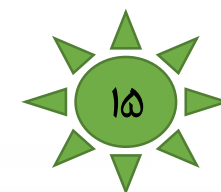

۱۱- پذیرش توبه با توسل به فاطمه سلام الله علیها

قرآن کریم می فرماید: وقتی حضرت آدم(ع) و همسرش حوا(ع) به رگم نهی الهی، از میوه درخت ممنوعه تناول کردند، به سبب تخلف از دستور الهی از بهشت اخراج شدند و به زمین هبوط کردند. «سپس آدم از سوی پروردگارش کلماتی دریافت کرد (و با آن کلمات توبه کرد) و به درستی که خداوند، توبه پذیر و مهربان است.»(۲۴) ابن عباس می گوید: از رسول خدا(ص) درباره کلماتی که حضرت آدم از پروردگار خویش دریافت کرد و با آن کلمات توبه کرد، پرسیدم. فرمود:

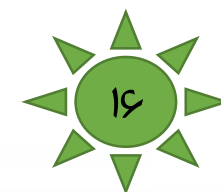
«از خدا خواست که به حق محمد، علی، فاطمه، حسن و حسین(علیهم السلام) توبه اش را بپذیرد. خداوند نیز پذیرفت.»(۲۵)

۱۲ - صالح درگاه الهی

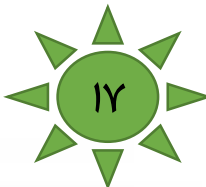
قرآن کسانی را که فرمان بردار خدا و رسول وی اند، به هم نشینی با آنانی وعده می دهد که از نعمت های بی پایان و ابدی الهی بهره مندند. (۲۶) انس بن مالک می گوید: یک روز صبح، پس از آنکه نماز صبح را با پیامبر(ص) به جای آوردیم، به آن حضرت عرض کردم: یا رسول الله (ص)! آیا این سخن خدای را برایمان تفسیر می کنی که می فرماید: «و کسی که خدا و پیامبر(ص) را اطاعت کند، (در روز رستاخیز) هم نشین کسانی خواهد بود که خدا، نعمت خود را بر آنان تمام کرده، از پیامبران و صدیقان و شهدا و صالحان و آنها رفیقان خوبی اند.» (۲۷) فرمود: مقصود از «پیامبران» منم. منظور از «صدیقان» برادرم علی (ع) است. مقصود از «شهدا» عمویم حمزه است و مقصود از «صالحان» نیز دخترم فاطمه(س) و دو فرزندش (حسن و حسین(علیهم السلام)) اند. (۲۸)

۱۳- مقرب الهی و ناظر اعمال نیکان

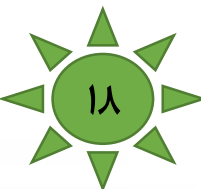
خدای متعال در کتاب آسمانی خویش هنگام خبردادن از مواهب عظیم و نعمت های روح پرور بهشت برای نیکوکاران می فرماید: «نامه اعمال ابرار و نیکان در علیین است و تو چه می دانی که علیین چیست؟! نامه ای است رقم خورده و سرنوشتی است قطعی که مقربان(خاصان و برگزیدگان درگاه الهی) شاهد آن اند.»(۲۹) امام باقر(ع) در تفسیر این کلام الهی می فرماید: منظور از آن «مقربان» پیامبر خدا(ص)، علی، فاطمه، امام حسن و امام حسین(علیهم السلام) است. (۳۰) بنابراین فاطمه (س) یکی از مقربان و خاصان درگاه الهی است و شاهد و ناظر بر نامه اعمال نیکان در روز رستاخیز خواهد بود.

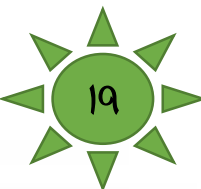
۱۴- فاطمه سلام الله علیها ، مبرّا از هر ناپاکی

آیه تطهیر در خانه اُم سلمه بر پیامبر(ص) فرستاده شد: «خداوند می خواهد که پلیدی و گناه را از شما اهل بیت دور کند و شما را کاملاً پاک سازد» (۳۱). علت نزول آن نیز چنین است که پیامبر خدا(ص) امیرمؤمنان علی، فاطمه، امام حسن و امام حسین(علیهم السلام) را فراخواند. عبایی را روی آنها کشید و وقتی هر پنج نفر زیر عبا قرار گرفتند، فرمود: «بار خدایا! اینان اهل بیت من اند. پس آلودگی و ناپاکی را از ایشان دور ساز و پاک و پاکیزه بگردانشان» (۳۲).

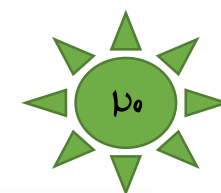
زمخشری می نویسد: رسول خدا(ص) عبای پشمینه سیاه رنگی بر دوش داشت. وقتی امام حسن(ع) به محضرش شرفیاب شد، پیامبر(ص) وی را به زیر عبای خود فراخواند. پس از مدتی امام حسین (ع) آمد، او را نیز بدانجا فراخواند. پس از وی فاطمه(س) و سپس امیرمؤمنان (ع) آمد و به زیر عبای رسول الله (ص) رفتند. پس از آن، پیامبر(ص) فرمود: «انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت...»(۳۳)

ابوسعید خدری تصریح می کند: این آیه در شأن پیامبر(ص) خدا، علی، فاطمه، امام حسن و امام حسین (علیهم السلام) نازل شده است. (۳۴) أم سلمه نیز بدین مطلب تصریح دارد. (۳۵)

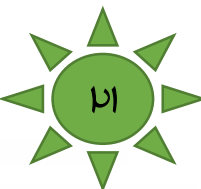
ابن حجر هیثمی نیز اذعان می کند که اکثر مفسران بر این عقیده اند که آیه تطهیر در شأن علی، فاطمه و حسن و حسین (علیهم السلام) نازل شده است. (۳۶)

۱۵- فاطمه سلام الله عليها ، بهترین الگو

خداوند به پیامبر(ص) خویش می فرماید: «خانواده ات را به نماز فرمان بده و بر آن پایدار باش.»(۳۷) در این زمینه می نویسند: از زمانی که این آیه نازل شد، پیامبر(ص) خدا پیوسته، هنگام نماز، بر در خانه علی و فاطمه(علیهم السلام) حاضر می شد و می فرمود: «خداوند، شما را رحمت کند؛ هنگام نماز است. به درستی جز این نیست که خداوند می خواهد پلیدی و ناپاکی را از شما اهل بیت دور کند.»(۳۸)«(۳۹). پیامبر خدا (ص) با عبارات «خداوند می خواهد پلیدی را از شما اهل بیت دور کند»، به همگان فهماند که آیه تطهیر، در شأن اهل بیت است و علت دعوت به نماز، بی تفاوتی علی و فاطمه (ع) به عبادت نیست، بلکه از باب الگودهی به مسلمانان است و آن دو بزرگوار، مبرا از هر قصور و تقصیری در اجرای دستورهای الهی اند. برخی از اصحاب در این رابطه نقل می کنند: پیامبر(ص) نه ماه پی در پی این کار را انجام داد. (۴۰)

۱۶- پاداش بیکران برای فاطمه سلام الله علیها

صادق آل محمد(ع) نقل می کند: رسول خدا(ص) وارد خانه فاطمه(س) شد؛ در حالی که فاطمه لباس خشنی از پشم شتر بر تن داشت، با یک دست، آسیاب می کرد و با دست دیگر، کودکش را شیر می داد. با مشاهده این وضعیت، اشک از چشمان پیامبر(ص) سرازیر شد. فرمود: «دخترم! تلخی دنیا را در برابر شیرینی آخرت تحمل کن؛ زیرا خداوند این آیه را بر من نازل کرده است: به زودی پروردگارت آن قدر به تو عطا خواهد کرد که خشنود شوی(۴۱)». (۴۲)

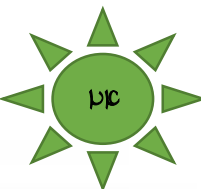
۱۷- سربلند از امتحان الهی

عبدالله بن مسعود در تفسیر این آیه که می فرماید: «امروز آنها را به سبب صبر و استقامتشان پاداش بخشیدم؛ آنها پیروز و رستگارند» (۴۳)، می گوید: یعنی امروز به سبب اینکه علی بن ابی طالب، فاطمه، حسن و حسین (علیهم السلام) بر طاعت، گرسنگی، فقر و امتحانات الهی در دنیا صبر پیشه کردند، بهشت را بدانان پاداش دادم و به درستی که آنها رستگار و سربلند از حساب و کتاب الهی هستند. (۴۴)

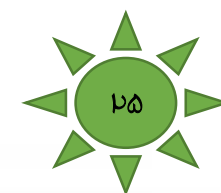
۱۸ - اسوه ایثار و اخلاص

امام حسن و امام حسین (علیهم السلام) در خردسالی بیمار شدند. رسول الله (ص) همراه جمعی از یاران خویش به عیادت آنها آمدند. سپس به علی (ع) فرمودند: ای ابالحسن! خوب است برای شفای دو فرزند خویش، نذری کنی. از این رو، علی (ع)، فاطمه (س) و فضا خادمه، هر سه نذر کردند که در صورت شفای این دو کودک، سه روز «روزه» بگیرند... در پایان داستان ایثار و فداکاری اهل بیت (ع) آمده است که فرشته وحی الهی نازل شد و فرمود: ای محمد! خداوند با چنین خاندانی به تو تهنیت می گوید. سپس، سوره «هل اتی» را بر او خواند. (۴۵)

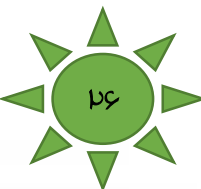
خداوند در این سوره، سه صفت آشکار و برجسته این خانواده را - که فاطمه(س) نیز یکی از آنان است - متذکر می شود که عبارت است از: ۱. وفای به نذر: «به نذر خود وفا می کنند و از روزی که شرّ و عذابش گسترده است، بیمناک اند» (۴۶)؛ ۲. ایثار: «و غذای خود را با اینکه به آن علاقه و نیاز دارند، به مسکین و یتیم و اسیر می دهند»؛ (۴۷) ۳. اخلاص: «ما، شما را فقط به خاطر خدا اطعام می کنیم و هیچ پاداش و سپاسی از شما نمی خواهیم».(۴۸)

۱۹- پرتترین زن مسلمان

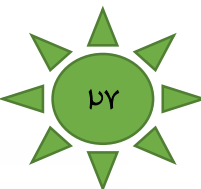
هنگامی که پیامبر(ص) با مسیحیان نجران درباره مسیحیت و نفی الوهیت حضرت عیسی(ع) گفتگو می کرد و آنان با وجود استدلال آن حضرت، سخن او را نپذیرفتند، خداوند به پیامبر(ص) خویش دستور داد با آنها «مباهله» کند. آن حضرت در حالی که برای مباهله حضور یافت که حسین(ع) را در آغوش داشت و دست حسن(ع) را گرفته بود و فاطمه(س) پشت سرش می آمد و علی(ع) هم پشت سر فاطمه(س) قرار گرفته بود.

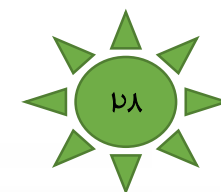
پیامبر(ص) به اهل بیت خود فرمود: «وقتی دعا کردم، آمین بگویید» اما اسقف
نجران با دیدن آن چهره های پرجاذبه الهی گفت:

اگر آنان از خدا بخواهند کوه را از جایش برکنند، می کند، مباحله نکنید که هلاک
می شویم و بر روی زمین یک نصرانی تا روز قیامت باقی نمی ماند. بنابراین، آنان
مباحله نکردند و خواستند بر دین خود باقی بمانند و در نهایت، با آن حضرت
توافق کردند که جزیه پردازند. (۴۹)

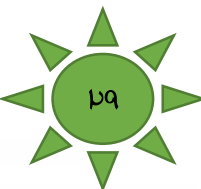

این واقعه زمانی بود که خداوند فرمود: «هرگاه بعد از علم و دانشی که (درباره مسیح(ع)) به تو رسیده، (باز هم) کسانی با تو به محاجّه و ستیز برخیزند، به آنها بگو: بیاید ما فرزندان خود را دعوت کنیم، شما هم فرزندان خود را؛ ما زنان خویش را دعوت نماییم، شما هم زنان خود را؛ ما از نفوس خود دعوت کنیم، شما هم از نفوس خود؛ آن گاه مباحله کنیم و لعنت خدا بر دروغگویان قرار دهیم.»(۵۰) ابن عباس در تفسیر این آیه می گوید: منظور پیامبر(ص) از فرزندان ما، حسن و حسین (علیهم السلام)، مقصود از زنان ما، فاطمه (س) و منظور از نفوس ما، شخص پیامبر(ص) و علی (ع) است. (۵۱)

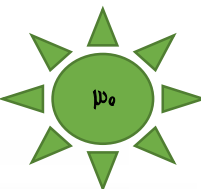

ابوسعید خدری نیز می گوید: زمانی که این آیه نازل شد، رسول الله، علی و فاطمه و حسن و حسین (علیهم السلام) را فراخواند و فرمود: «بارخدا یا! اینها اهل من اند.» (۵۲) درواقع، تعبیر «ابنائنا» و «نساءنا» و «انفسنا» درباره این چهار معصوم، بیانگر برتری و فضیلت آنان بر سایرین است؛ زیرا پیامبر(ص) از میان همگان، فقط آن چهار نفر را برگزید.

۲۰- محبت کوثر، مزد رسالت

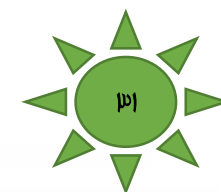
خداوند خطاب به پیامبر(ص) خویش می فرماید: «بگو هیچ پاداشی از شما (بر رسالتم) درخواست نمی کنم، جز دوست داشتن نزدیکان را» (۵۳). این آیه، مودت و محبت نسبت به نزدیکان پیامبر(ص) را به عنوان اجر و مزد رسالت پیغمبر(ص) معرفی می کند و آن را از امت مسلمان می خواهد. ابن عباس روایت می کند: وقتی این آیه نازل شد، به پیامبر(ص) عرض کردند: «یا رسول الله! آنانی که محبت و مودت آنها بر ما واجب شده است، چه کسانی اند؟» فرمود: «علی، فاطمه، حسن و حسین(علیهم السلام)» (۵۴).

پی نوشت ها:

۱. «فی بیوت اذن الله أن ترفع و يذكر فيها اسمه يسبح له فيها بالغدو و الاصال...» نور/ ۳۶ و ۳۷.
۲. الكشف و البيان (تفسير ثعلبی)، تحقیق: ابومحمد ابن عاشور، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ج ۱، ۱۴۲۲ق، ج ۷، ص ۱۰۷.
۳. «مثل نوره کمشکاء فیها مصباح...» نور/ ۳۵.
۴. مناقب الامام علی بن ابی طالب، ابن مغزلی، بیروت، دارالاضواء، ج ۳، ۱۴۲۴ق، ص ۲۶۳، ح ۳۶۱.
۵. «کانها کوکب درّی.» نور/ ۳۵.
۶. مناقب الامام علی بن ابی طالب، ص ۲۶۳، ح ۳۶۱.
۷. «إنها لاحدی الکبر نذیراً للبشر.» مدثر/ ۳۵ و ۳۶.
۸. تفسیر نورالثقلین، عبدعلی بن جمعه عروسی حویزی، تحقیق: سید هاشم رسولی محلاتی، قم، مؤسسه اسماعیلیان، ج ۴، ۱۴۱۲ق، ص ۴۵۸، ح ۲۲.
۹. همان.
۱۰. «مرج البحرین يلتقیان بینهما برزخ لا یبغیان.» الرحمن/ ۱۹ و ۲۰.

ادامه پی نوشت ها:

۱۱. ینابیع الموده، سلیمان قندوزی، تحقیق: علاء الدین اعلمی، بیروت، مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، ج ۱، ۱۴۱۸ق، ج ۱، ص ۱۳۹.
۱۲. الکشف و البیان، ج ۹، ص ۱۸۲.
۱۳. مناقب الامام علی بن ابی طالب، ص ۲۷۷، ج ۳۹۰.
۱۴. «مشرکان مکہ، پیامبر(ص) را پس از وفات پسرانش از روی طعنه «بتر» صدا می زدند؛ چون فرزند پسری نداشت.»
۱۵. «انا اعطیناک الکوثر فصل لربک وانحر ان شانئک هو الابر» کوثر/۳-۱.
۱۶. مجمع البیان فی تفسیر القرآن، فضل بن حسن طبرسی، بیروت، مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، ۱۴۱۵ق، ج ۱۰، ص ۴۵۸-۴۶۰.
۱۷. برگزیده تفسیر نمونه، احمد علی بابایی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ج ۶، ۱۳۷۹ش، ج ۵، ص ۵۶۰-۵۹۹.
۱۸. «الم تر کیف ضرب الله مثلاً کلمة طيبة کشجرة طيبة اصلها ثابت و فرعها فی السماء». ابراهیم/ ۲۴.
۱۹. شواهد التنزیل، حاکم حسکانی، تحقیق: محمد باقر محمودی، بیروت، مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، ج ۱، ۱۳۹۳ق، ج ۱، ص ۳۱۱.
۲۰. «انا انزلناه فی ليله القدر». قدر/۱.

ادامه پی نوشت ها:

۲۱. تفسیر فرات کوفی، تحقیق: محمد کاظم، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۴۱۶ق، ص ۵۸۱ و ۵۸۲، رقم ۷۴۷؛ بحارالانوار، تحقیق: محمود دریاب، بیروت، دارالتعارف للمطبوعات، ج ۱، ۱۴۲۱ق، ج ۱۸، ص ۵۲.
۲۲. شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۵۸، ح ۸۹.
۲۳. التفسیر للعیاشی، تحقیق: قسم الدراسات الاسلامیه مؤسسه البعثه؛ قم، بنیاد بعثت، ج ۱، ۱۴۲۱ق، ج ۱، ص ۱۵۹، رقم ۱۱۱/۲۱۲.
۲۴. «فتلقى ادم من ربه كلمات فتاب عليه انه هو التواب الرحيم» بقره/۳۷.
۲۵. ینابیع الموده، ج ۱، ص ۱۱۲؛ الطرائف، سید بن طاووس، قم، نشر خیام، ج ۱۳۷۱ق، ص ۱۱۲، ح ۱۶۶؛ الدرالمنثور، جلال الدین سیوطی، بیروت، دارالفکر، ۱۴۱۴ق، ج ۱، ص ۱۹.
۲۶. «و من يطع الله و الرسول فاولئك مع الذين انعم الله عليهم من النبيين و الصديقين و الشهداء و الصالحين و حسن اولئك رفيقا». نساء/۶۹.
۲۷. همان.
۲۸. بحارالانوار، ج ۱۰، ص ۳۶۱.
۲۹. «ان كتاب الابرار لفي علييين و ما ادريك ما علييون كتاب مرقوم يشهده المقربون». مطففين/۲۱-۱۸.
۳۰. بحارالانوار، ج ۱۰، ص ۳۶۱.

ادامه پی نوشت ها:

۳۱. احزاب / ۳۳.

۳۲. ینابیع الموده، ج ۱، ص ۱۲۵.

۳۳. الکشاف، تحقیق: عبدالرزاق المهدي، بیروت، داراحیاء التراث العربی، ج ۲، ۱۴۲۱ق، ج ۱، ص ۳۹۶.

۳۴. الکشف و البیان، ج ۸، ص ۴۲؛ ینابیع الموده، ج ۱، ص ۱۲۷؛ شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۲۵، ح ۶۶۱؛ ذخائر العقبی،

مکتبه القدسی، ۱۳۵۶ق، ص ۲۴؛ فرائد السمطین، ابراهیم بن محمد جوینی، تحقیق: محمدباقر محمودی، بیروت،

مؤسسه محمودی للطباعه و النشر، ج ۱، ۱۴۰۰ق، ج ۲، ص ۱۰، ح ۳۵۶؛ جامع البیان عن تأویل آیات القرآن، محمد بن

جریر طبری، تحقیق: صدقی جمیل العطار، بیروت، دارالفکر، ۱۴۱۵ق، ج ۲۲، ص ۹، ح ۲۱۷۲۷.

۳۵. مناقب الامام علی بن ابی طالب، ص ۲۵۴، حدیث ۳۴۵؛ الاصابه فی تمییز الصحابه، ابن حجر عسقلانی، تحقیق:

عادل احمد عبدال موجود، بیروت، دارالکتب العلمیه، ج ۱، ۱۴۱۵ق، ج ۸، ص ۲۶۵؛ اسد الغابه، بیروت، دارالفکر، ج ۱،

۱۴۱۹ق، ج ۶، ص ۲۲۵.

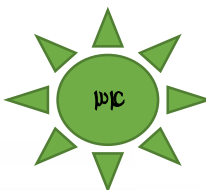
۳۶. الصواعق المحرقة، تحقیق، عبدالوهاب عبداللطیف، مکتبه القاهره، ج ۲، ۱۳۸۵ق، ص ۱۴۳.

۳۷. «وامر اهلك بالصلاة و اصطر علىها». طه/۱۳۲.

۳۸. «الصلاة رحمتكم الله» «انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت».

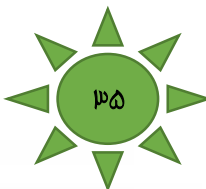
۳۹. شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۳۸۱، ح ۵۲۶.

۴۰. الکشف و البیان، ج ۸، ص ۴۲.

ادامه پی نوشت ها:

۴۱. و لسوف يعطيك ربك فترضى». ضحی/ ۵.
۴۲. مجمع البيان، ج ۱۰، ص ۳۸۲؛ الكشف و البيان، ج ۱۰، ص ۲۲۵؛ موفق؛ مقتل الحسين خوارزمی، ابن احمد مکی، تحقیق: محمد سماوی، قم، انوار الهدی، ج ۱، ۱۴۱۸ق، ج ۱، ص ۱۰۵، ح ۳۴.
۴۳. «انی جزیتهم الیوم بما صبروا انهم هم الفائزون». مؤمنون / ۱۱۱.
۴۴. شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۴۰۸، ح ۶۶۵.
۴۵. الکشاف، ج ۴، ص ۶۷۰ و ۶۷۱؛ التفسیر للعباشی، ج ۳، ص ۱۶۵-۱۶۳؛ الكشف و البيان، ج ۱۰، ص ۱۰۱-۹۹؛ مجمع البيان، ج ۱۰، ص ۲۰۹ و ۲۱۰؛ شواهد التنزیل، ج ۲، ص ۳۰۲-۳۰۰، ح ۱۰۴۲؛ تذکره الخواص، ابن جوزی، بیروت، مؤسسه اهل البيت، ۱۴۰۱ق، ص ۲۸۳-۲۸۱؛ ینابیع الموده، ج ۱، ص ۱۰۸ و ۱۰۹.
۴۶. «یوفون بالندر و یخافون یوماً کان شره مستطیراً». انسان / ۷.
۴۷. «و یطعمون الطعام علی حبه مسکینا و یتیمنا و اسیرا». انسان / ۸.
۴۸. «انما نطعمکم لوجه الله لا نرید منکم جزاءً و لا شکورا». انسان / ۹.
۴۹. ر. ک: الکشاف، ج ۱، ص ۳۹۶ و ۳۹۷؛ الكشف و البيان، ج ۳، ص ۸۵ و ۸۶.
۵۰. «فمن حاجک فیہ من بعد ما جاءک من العلم فقل تعالوا ندع ابنائنا و ابنائکم و نساءنا و نساءکم و انفسنا و انفسکم ثم نبتهل فنجعل لعنت الله علی الکاذبین». آل عمران / ۶۱.
۵۱. مناقب الامام علی بن ابی طالب، ص ۲۶۴، ح ۳۶۲؛ شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۱۴۲، ح ۱۹۴.

ادامه پی نوشت ها:

۴۱۵۲. «اللهم هؤلاء اهلی»، ذخائر العقبی، احمد بن عبدالله طبری، ص ۲۵.

۵۳. «قل لا اسئلكم علیه اجرا الا الموده فی القربی». شوری / ۲۳.

۵۴. ینابیع الموده، ج ۱، ص ۱۲۴؛ الطرائف، ص ۱۱۲، ح ۱۶۷؛ الكشف و البیان، ج ۸، ص ۳۱۰؛ مجمع البیان، ج ۹، ص ۴۸؛

مناقب الامام علی بن ابی طالب، ص ۲۵۸، ح ۳۵۲؛ فرائد السمطین، ج ۲، ص ۱۳، ح ۳۵۹؛ بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۹۶.

نویسنده: مرتضی حسینی شاه ترابی منبع: نشریه فرهنگ کوثر، شماره ۷۷.

